

Dramaturgia a zvukový dizajn: Pavel Graus

Videoart: Lukáš Kodoň

Softvérový dizajn: Peter Gonda

Pohybová spolupráca: Emil Piš

Scénický koncept a réžia: Sláva Daubnerová

Odborná spolupráca: doc. PhDr. Nadežda Lindovská

Hlasy do predstavenia nahovorili: Emil Piš, PhDr. Oleg Dlouhý, prof. Vladimír Štefko, Miroslav Dacho

Predstavenie M.H.L. bolo nominované v kategórii Inscenácia sezóny v prestížnej ankete kritikov Dosky 2010, v ktorej získala **Objav sezóny 2010**. Za M.H.L. bola Sláva Daubnerová ocenená tiež **Výročnou cenou Literárneho Fondu v oblasti divadla a dramatickej tvorby** za réžijné a herecké naštudovanie postavy M. Husákovvej a ku konca roka 2010 sa inscenácia M.H.L. objavila aj medzi nominovanými kultúrnymi udalosťami roka v kategórii Divadlo, ktorú každoročne vyhlasuje denník SME.

Intímna tragédia tichého vymierania lásky a pustota života v osamelosti. Vyvážená súhra slov a pohybu prekračujúca slovenské inscenačné tradície. Pozoruhodná autorka a performatívna umelkyňa Sláva Daubnerová vo svojej monodráme rekonštruje komplikovaný osud prvej slovenskej divadelnej režisérky Magdy Husákovvej-Lokvencovej (odtiaľ názov M.H.L.). Na podklade dobových materiálov o živote manželky ľavicového intelektuála, politického väzňa a neskôr prezidenta normalizačného Československa Gustáva Husáka autorka odhaľuje strhujúci a aktuálny príbeh formovania a deštrukcie umeleckých ambícií v zrážke s valcujúcim mechanizmom totalitnej politiky. Bola ženou – režisérkou v prostredí, ktoré to síce tolerovalo, ale považovalo za bizarnú výnimku. Bola nádejnou a progresívne zmýšľajúcou umelkyňou, ale vydatou za muža, ktorý bol istý čas vysokým politickým činiteľom, potom politickým väzňom a po jej smrti dokonca prezidentom normalizačného Československa – Gustáv Husák. Bola progresívne zmýšľajúcou intelektuálkou a následne umlčovanou divadelníčkou v dobe, kedy politika začala zvierat' krk umeniu a robiť z ich vzťahu „súdržkovské“, navzájom prospešné spolužitie. Prvá dáma slovenskej divadelnej réžie, Magda Husáková-Lokvencová. Pozoruhodná slovenská autorka a performatívna umelkyňa Sláva Daubnerová na základe impulzov z publikácie Nadeždy Lindovskej **Magda Husáková-Lokvencová** Prvá dáma slovenskej divadelnej réžie a archívnych materiálov o spleťom, tragickom osude tejto donedávna takmer zabudnutej divadelníčky šije sama sebe na mieru v dokumentárnej monodráme nový príbeh. Podobne ako v minulých autorských dielach, začína od faktov, či dokonca zaznamenaných myšlienok skúmanej osobnosti, ktoré modeluje a tvaruje pre ňu vlastnou hereckou senzibilitou a svojím režijným

intelektom do veľmi súčasného a nalievavého vyznania. Prostredníctvom inscenácie M.H.L. síce nepriamo sprítomňuje vývoj politických udalostí v povojnovom Československu, ako aj život vtedajšej kultúrnej obce či umeleckej bratislavskej elity, ale hľadá v nich nadčasovosť, univerzálnosť bez toho, aby bola pamfletová, sklzála do popisnosti alebo moralizovala. Minimálnymi prostriedkami, vyváženou súhrou slov, pohybu, zvukových a vizuálnych materiálov nás performerka ponára do intímnej tragédie neukojenej túžby po láske a krachu umeleckých ambícií pod vplyvom nepriaznivých okolností. Na druhej strane nám sprostredkúva pocit intímneho víťazstva ducha a jeho nepokoriteľnej snahy zachovať si bohatosť života a slobodu napriek tlaku osudu či pustému životu v osamelosti. Daubnerová ani na okamih nestráca kontrolu nad striednosťou zvolených hereckých prostriedkov.

Pôsobí dojmom, akoby vnímala Husákovú-Lokvencovú z istého odstupu. Analyzuje ju, načúva jej a vzápätí s ňou cíti. Snaží sa jej priblížiť, ale nesplynúť s ňou. Zostáva prirodzená a práve tým akoby sa z každého jej pohybu svalov, trochu zdvihutej línie obočia, krivky nosa, rázneho kroku vylúpla Husáková-Lokvencová. Alebo iba necháva, aby sa s pomocou Husákovskej-Lokvencovej ako motýľ z larvy vylúpla Daubnerová? Akokoľvek, ten krásny motýľ poletuje a hravo rozhoduje, kedy a koľko nás do jej (svojho) vzácneho vnútorného sveta a intimity vpustí. Bez zbytočnej javiskovej štylizácie, iba adekvátnosťou zvolených scénických prostriedkov a úprimnosťou výpovede.

Maja Hriešik

Z recenzií

„Len zriedkakedy sa stáva, že autor textu je dobrým režisérom, tobôž hercom. Daubnerovej sa to však v inscenácii M.H.L. darí vynikajúco. Ťažko dokonca hovoriť o tom, v ktorej polohe je Daubnerová najsilnejším hýbateľnom inscenácie. Či ako autorka scenára, režisérka, alebo ako herečka. (...) Všetky zložky inscenácie, réžiou počínajúc a pohybom končiac, sú v maximálne vyrovnanej rovine. Samozrejme, autorka Daubnerová musela mať už pri zbieraní materiálov víziu, ako jednotlivé fragmenty pospájať tak, aby vyhovovali Daubnerovej – režisérke i Daubnerovej – herečke. Ako tvorkyňa spolu so spolupracovníkmi veľmi dobre využila prepojenie medzi dokumentárnym divadlom a divadlom s katarzným účinkom, medzi divadlom odstupu a divadlom priamo útočiacim na emócie, medzi divadlom osobným a divadlom so všeobecnou výpovednou hodnotou. Vo výsledku sa divákovi ukazuje inscenácia plnokrvná, emocionálna, didaktická, klasická a moderná zároveň.“

Soňa Smolková, Kød – konkrétne o divadle, 4/2010